

Spor Merkezlerinde Algılanan Risk Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Spor Merkezlerinde Algılanan Risk Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30928>

Özet

Spor Merkezlerinde Algılanan Risk Ölçeği, sağlıklı yaşam ve spor merkezleri hizmetlerini tüketen bireylerin deneyimlediği çok boyutlu risk algısının ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, müşterilerin hizmet almış srasında karşılaabilecekleri olası altı temel olumsuz sonucu (Fiziksel Risk, Psikolojik Risk, Performans Riski, Finansal Risk, Zaman Riski ve Sosyal Risk) deşlendirmektedir. Ölçek, özellikle hizmet kalitesi, hizmet deşeri ve müşteri memnuniyeti gibi tüketici davranışları üzerindeki algılanan riskin etkisini inceleyen akademik çalışmalarda kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Spor merkezleri, Algılanan Risk, Tüketici Davranış, Hizmet Kalitesi, Fiziksel Risk, Psikolojik Risk

Yazarlar

Erdoğan, A., Şirin, E. F.

Amaç

Spor Merkezlerinde Algılanan Risk Ölçeği'nin temel amacı, sağlıklı yaşam ve spor merkezleri müşterilerinin hizmet almış srasında hissettikleri veya bekledikleri çeşitli risk faktörlerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu uyarlama çalışması, spor hizmetleri sektöründe müşteri kararlarını ve memnuniyetini etkileyen kritik risk boyutlarını ortaya koymayı hedeflemiştir.

Elde edilen bulgular, spor merkezi yöneticilerine, müşteri deneyimini optimize etmek, hizmet süreçlerindeki belirsizlikleri azaltmak ve dolayısıyla müşteri sadakatini artırmak için hangi risk alanlarına odaklanmaları gerektiği konusunda somut rehberlik sağlamaktadır. Ölçek, hizmet tüketiminde algılanan riskin çok boyutlu yapısını inceleyerek, teorik ve pratik katkıları sunar.

Yapı

Ölçek, hizmet tüketimi bağlamında çok boyutlu algılanan risk yapısını ölçmektedir. Algılanan risk, tüketicinin bir hizmeti satın alma eyleminin potansiyel olumsuz sonuçlarına ilişkin belirsizlik hissidir. Spor merkezleri özelinde bu yapı, altı farklı faktör altında gruplandırılmıştır:

Fiziksel Risk: Spor merkezinde verilen hizmetlerin (ekipman kullanımı, antrenman yoğunluğu vb.) potansiyel olarak sağlık sorunlarına veya yaralanmalara yol açma endişesi.

Psikolojik Risk: Spor merkezinden alınan hizmetin kısıtlı stres, rahatsızlık veya memnuniyetsizlik gibi duygusal olumsuzluklara neden olması.

Performans Riski: Müşterinin, spor merkezinin hizmetlerini kullanarak beklediği fiziksel gelişimi veya amaçladığı faydayı elde edememesi riski.

Finansal Risk: Hizmet için ödenen ücretin yüksek olması veya aynı kalitede hizmetin başka bir yerde daha düşük maliyetle sunulabilmesi endişesi.

Zaman Riski: Spor merkezindeki hizmetleri alırken veya tesiste bulunurken gereğinden fazla zaman harcama veya zamanı verimsiz kullanma korkusu.

Sosyal Risk: Spor merkezi tercihi veya hizmet kullanımı nedeniyle kişinin sosyal çevresinde (çalışma arkadaşları, aile) itibarının veya imajının olumsuz etkilenmesi.

Geçerlik

Kaynak referansta geçerlik değerleri açıkça belirtilmemiştir; ancak, Erdoğan ve Şirin (2020) tarafından yapılan uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe kültür ve spor merkezi bağlamına uygunluğunu sağlamak için geçerlik analizlerini içerdikleri varsayılmaktadır. Genellikle bu tür çalışmalarda yapı geçerliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenir. Bu analiz, alt boyutlu risk yapısının spor merkezleri müşterileri örnekleminde korunup korunmadığını test eder.

Ayrıca, ölçeğin diğer teorik yapılarla olan ilişkileri (örneğin, algılanan hizmet kalitesi ile negatif korelasyon, memnuniyet ile negatif korelasyon) incelenerek yakınsak ve ayrışıcı geçerlik kanıtları sunulmuş olmalıdır. Bu, ölçeğin gerçekten de hizmet bağlamında algılanan riski ölçtüğünü doğrulamaktadır.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık analizleri (Cronbach Alfa katsayısı) ile belirlenmiş olmalıdır. Alt risk boyutunun her birinin yeterli düzeyde iç tutarlılığa sahip olması, ölçeğin tutarlı ölçümler yapabildiğini gösterir.

Uyarlama çalışmasında, tüm alt boyutlar için Cronbach Alfa değerlerinin genellikle 0.70'in üzerinde olması beklenir. Bu değerler, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek düzeyde birbiriyle ilişkili olduğunu ve spor merkezleri bağlamında güvenilir sonuçlar ürettiğini kanıtlar.

Faktör Analizi

Spor Merkezlerinde Algılanan Risk Ölçeği'nin alt faktörlü yapısı, Faktör Analizi ile test edilmiştir. Bu analiz, alt farklı risk boyutunun (Fiziksel, Psikolojik, Performans, Finansal, Zaman, Sosyal) birbirinden bağımsız ancak hizmet tüketimi riskinin genel yapısına katkıda bulunan yapılar olduğunu doğrulamayı amaçlar.

Faktör analizi sonuçları, her bir ölçek maddesinin, temsil ettiği risk boyutuna güçlü bir şekilde yüklendiğini ve çapraz yüklerin minimum düzeyde olduğunu göstermelidir. Bu durum, ölçeğin teorik olarak beklenen alt boyutlu yapıya Türkçe örneklemede de geçerli olduğunu destekler.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Ölçek

Language Available: Türkçe

Population Group: Spor merkezleri ve sahil yaşam tesisleri müşterileri

Age Group: Yetkinler

Population Details: Spor merkezi hizmetlerini aktif olarak kullanan, hizmet değerlendirme yapabilecek ya ve deneyim grubundaki bireyler.

Test Methodology: Ölçek, katımların ifadeleriyle ne ölçüde hemfikir olduklarını belirttiği 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanır.

Derecelendirme: 1=Kesinlikle katılmıyorum - 5=Kesinlikle katılıyorum

Anahtar Kelimeler

Hizmet Pazarlaması, Tüketici Memnuniyeti, Müteri Sadakati, Sahil Yaşam, Risk Algısı, Spor Tesisleri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ali ERDOĞAN

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi

Affiliation Email addresses: aerdogan07@hotmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemi

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin uyarlama çalışması 2020 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izin koşulları hakkında detaylı bilgi almak için sorumlu yazar Ali ERDOĞAN ile e-posta yoluyla iletişime

geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dökümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [spor-merkezlerinde-
algılanan-risk-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/354111111)

Kaynaklar

Erdoğan, A. Şirin, E. F. (2020). Algılanan hizmet kalitesi hizmet değeri ve memnuniyet üzerinde algılanan risk faktörünün etkisi: Sağlıkta yaşam ve spor merkezleri üzerine bir uygulama. *Spormetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 18(4), 134-153.

Spor Merkezlerinde Algılanan Risk Ölçeği Maddeleri

Ölçek Maddeleri ve Boyutları:

Fiziksel Risk: Bu spor merkezinde verilen hizmet nedeniyle farklı sağlık sorunları yaşamaktan korkuyorum

Psikolojik Risk: Bu spor merkezinden aldığım hizmet beni psikolojik açıdan rahatsız ediyor.

Performans Riski: Bu spor merkezinin müterisi olarak beklediğim faydaları sağlayabildiğimi düşünmüyorum.

Finansal Risk: Aynı hizmeti başka bir spor merkezinden satın alsaydım daha az öderdim.

Zaman Riski: Bu spor merkezinin hizmetlerini alırken çok fazla vakit harcamaktan korkuyorum

Sosyal Risk: Bu spor merkezinden hizmet almak çalım arkadaşlarımla arasında itibarımın artmasını sağlıyor